

Begrebet Kjøbstad. Jeg troer, at vi, som have stillet alle disse Endringsforslag, have søgt at forsvare Kjøbstadhaandværkerne ligesaa vel som Kjøbstæderne, thi det er ikke en ligegyldig Sag for Landet, at Kjøbstæderne forarmes. Vi maae huske paa, at det gaaer med hele Landet, som det gaaer med det menneskelige Legeme, at naar en enkelt Deel lider, saa lider det Hele. Der- som Kjøbstæderne lide, saa lider virkelig ogsaa Landet; det er een Organisme, og det er i Landets velforstaaede Interesse, at Kjøbstæderne ere velhavende, og det er ogsaa Noget, som viser sig i alle Tidens Historie. Naar vi have forsvaret Kjøbstædernes Velte, saa have vi ogsaa i den Henseende en Analogi, som vi kunne hente fra vore Nabostater, som der saa ofte er henpeget paa under Forhandlingerne. De have i Norge i 1839 givet en temmelig fri Næringslov, men de have dog der sørget for, at In- gen maatte nedsaette sig i Nærheden af en Kjøbstad, uden at maatte svare de Byrder, som Kjøbstaden paalagde dem. Naar de i Norge nedsaette sig indenfor en Fjerdingvei, altsaa $1\frac{1}{2}$ Fjerdingvei danst fra Kjøbstaden, skulde de svare baade Kjøbstadskat og tillige ogsaa Næringskat, og i den Næringslov, der blev givet for Sverige i Maret 1846, er der bestemt, at, naar de nedsaette sig $\frac{1}{2}$ svenskt Mil, altsaa $\frac{3}{4}$ Mil danst fra Kjøbstaden, skulde de tage Borgerskab; paa denne Maade har man i disse Lande bevaret det Velte, som vi ved vort Endringsforslag vilde beskytte. Jeg troer virkelig, at vi her have foreslaaet en fornuftig Forholdsregel for at forebygge, at ikke Kjøbstæderne selv skulde svækkes derved, at deres Haandværkere fristes til blot at flytte udenfor Byens Grund. Det vil være et betydeligt Tab for Kjøbstæderne, naar deres næringsdrivende Borgere ligesom fristes til at forlade Kjøbstæderne, og jeg troer, at det er baade i Kjøbstædernes og Kjøbstad- borgernes Interesse, vi tale, naar vi ville vin- dicere dem den Ret, der hidtil har været Kjøbstæderne hjemlet, at de maatte være frie for at Haandværkerne nedsaette sig umiddelbart i deres Nærhed, uden at svare Kjøbstædernes Byrder og Skatter. Hidtil have Amtmændene respec- teret dette $\frac{1}{2}$ Mills Velte, og jeg beder den ærede Rigsdag at gjøre det samme.

Schoubye: Det var væsentligt de Bemærkninger, som den ærede sidste Taler gjorde i Slutningen af sit Foredrag, som jeg vilde henstille til den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's 8de Valgtreds (Rimestad); dog vilde disse Bemærkninger maasse ikke være tilstrækkelige til at bevise, at det, som vi ville værne om i Kjøbstæderne, ikke er noget Deelt, men noget fuldkommen Reelt. Naar en Haandværker flytter ud af en Kjøbstad, saa bliver der flere andre Haandværkere tilbage; der have vi altsaa et meget bestemt Begreb, hvorom vi kunne værne. Naar af 2 Haandværkere den ene blot flytter 10 Skridt udenfor Byens Grændselinie, hvor han altsaa boer ligesaa nær ved sine Kunder og har lige saa nær Adgang til at nyde Godt af alle Byens Fordele, medens han er fri for alle Kjøbstadens commu- nale Byrder og kun har den nærmeste Lands- communes Tvingde, saa kan det være meget beqvemt for den, der flytter ud, og for dem, der helst see ham udenfor Byen og beklage, hvis man vil tvinge ham til at blive inde i Byen, for dem kan det synes meget ubilligt, at man vil forbyde ham at nedsaette sig paa Landet; men for dem, der blive tilbage, for dem bliver Ubilligheden liggende paa den anden Side.

Rimestad: Naar den ærede sidste Taler sagde, at, naar 2 Haandværkere blive og 2 flytte ud, vilde det være slemt for dem, der blive tilbage, da skal jeg bemærke, at det vil blive endnu værre, naar 3 flytte ud, og, naar 4 flytte ud, bliver det endnu meget værre. Jeg troer, at det Bedste vil være, dersom Alle de, der staae sig godt ved at flytte ud paa Landet, gjøre det.

Schouby: Ja, naar den ærede Rigs- dagsmand mener det; saa forstaaer jeg ham fuldkommen. Naar han mener, at alle Haand- værkere skulde flytte ud, eller med andre Ord: onsker, at Kjøbstæderne udjævnes lige med Lan- det, saa er det ganske consequent.

Tscherning: Sagen selv er den, at der er en saa stor Fordeel ved at boe der, hvor